

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotą dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartałna.

G A Z E T A

L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Wtorek

N^{ro}. 2.

6. Stycznia 1846.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa: Doniesienie Prezydium krajowego o zniesieniu loteryi liczbowej w Krakowie. — Z Wenecyi i Wiednia: Przejazd Cesarza Mikołaja przez Wenecyję i przybycie do Wiednia. **Wiadomości zagraniczne:** Anglija: Peel złożył już nowe ministeryjum. — Zgromadzenie towarzystwa przeciwnego ustawom zbożowym. — Dziennik *Times* o zniesieniu ustaw zbożowych przez Peela.

Francyja: Przygotowanie do otwarcia izb. — Poseł Cesarza marokańskiego w Marsylii. — Wiadomości z Afryki.

Szwajcaryja: Proces przeciw zabójcy radcy Leu.

Państwo Papięzkie: Szczegóły pobytu Cesarza Mikołaja w Rzymie.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Tarnopola. — Ze Stanisławowa. — Z Sanoka. — Z Ołomuńca.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

JRmość najdostojniejszy Arcyksiążę Austryjacki Ferdynand d'Este, cywilny i wojenny jenerałny Gubernator Galicyi, powrócił do tutejszej stolicy w najpożądańszym zdrowiu, dnia dzisiejszego o godzinie 3ciej rana.

Wypełniając postanowienie przeszłorocznego Sejmu, Senat Wolnego Miasta Krakowa zniósł z dniem 1. stycznia roku 1846 utrzymywaną dotychczas w Krakowie *Loteryję liczbową*, za-

kazał oraz wszelkie jakiegokolwiek nazwy Loteryje, równie jak i udział w nich pod surową karą, ustanawiając na każdego sprzedawcę losów zagranicznych, prócz zabrania na skarb (konfiskacyi) losów, karę pieniężną 1000 złp., a na każdego roznosiciela takich losów karę pieniężną 500 złp.

Jedynie gra fantowa na ruchome lub nieruchome dobra, znajdujące się w wolnym okręgu krakowskim może się za uprzedniem osobnem na to pozwoleniem odbywać.

Od Prezydium c. k. Rządu krajowego galicyjskiego.

W Lwowie dnia 30go grudnia 1845.

Królestwo Lombardzko-weneckie.

Gazetta di Venezia donosi z Wenecyi pod dniem 26. grudnia: Jego Mość Cesarz Wszech Rosyj jadąc z Florencyi przez Bononię i Rowigo, stanął dnia 23. wieczorem ze swoją swiątą w Padwie, a nazajutrz dnia 24., przybył tu w najściślejszym *incognito* pod nazwą jenerała Romanów. Dostojny ten Podróżny uchylił się od wszelkich jego wysokiemu stopniowi przynależnych honorów, a w Fusinie przyjął tylko towarzystwo Jego Ces. Król, Mości najdostojniejszego Arcyksięcia Fryderyka, wiceadmirała i naczelnego dowódcy c. k. marynarki, który Jego Cesarską Mość wioził w otwartej szalupie przez jezioro i kanał *Grande*, do królewskiego pałacu. — Przy wnijsciu tamże przyjął Jego Cesarzowiczowska-Królewiczowska Mość najdostojniejszy Arcyksiążę-Wicekról wraz ze swymi najdostojniejszymi synami Arcyksiężętami Leopoldem, Ernestem i Zygmuntem Rosyjskiego Monarchę z taką serdecznością, która odpowiada istnącym między oboma dostojnymi cesarskimi domami przyjacielskim stosunkom, i zaprowadził Go do prze-

znaczonych dla dostojnego Gościa podczas jego pobytu w Wenecyi apartamentów.⁴

— Z W i e d n i a . —

Jego Mość Cesarz Rosyjski opuściwszy dnia 27. grudnia Wenecyję, przybył dnia 29. wieczorem do Bruku, gdzie przenocował. — Dnia 30. z rana udał się Cesarz Jego Mość w dalszą podróż c. k. koleją żelazną przez Glognitz, gdzie był na obiedzie, poczem tegoż samego dnia o godzinie ósmej wieczorem przybył tu *incognito* jako generał Romanow i wysiadł w hotelu cesarsko-rosyjskiej ambasady.

Wszystko tutejszej załogi wojsko, do którego ściągnięto także kilka pułków z pobliskich okolic stolicy, wystąpiło dnia 31. grudnia przed południem na stokach (*glacis*) między zamkową i szkocką bramą w paradzie, na której się Cesarz Jego Mość, najtaskawszy nasz Pan wraz z Cesarzem Wszech Rosyi znajdował. Jęj Mość Cesarzowa i Jęj Mość Cesarzowa matka, następnie Ich Ces. Moście: Arcyksiężna Zofija, Hildegarda i Maryja jechały w powozie. — W południe była wojskowa uczta u dworu. Najdostojniejszy dwór, wraz z Jego Mością Cesarzem Rosyjskim zaszczyił w wieczór swą obecnością c. k. nadworny teatr zamkowy. — Potem udano się do apartamentów Jęj Mość Cesarzowej na herbatę.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 25. grudnia. Sir Robert Peel złożył już ministeryjum, zupełnie z tych samych członków, którzy przedtem byli w ministeryjum, wyjąwszy lorda Stanley, który wystąpił, i lorda Wharcliffe, który podczas ministeryjalnego przesilenia pożegnał się z tym światem. — Zapewniają, że Sir Robert Peel w porozumieniu z księciem Wellingtonem zaproponuje w ustawach zbożowych zniesienie tak zwanej zmiennej skali (*sliding-scale*) dla zaprowadzenia natomiast znacznie niższego stałego cła od wprowadzania zboża. —

Właściwą przyczyną, dla której się lordowi John Russell niepowiodło złożyć gabinet, było podług gazety *Times* to, że lord Grey, którego przeznaczono na ministra kolonialnego, wzbraniał się stanowczo wstąpić do gabinetu, jeżeli lord Palmerston jako minister spraw zagranicznych do niego należeć będzie. A że lord John Russell nie chciał ani od mianowania lorda Palmerstona odstąpić,

ani też lorda Grey jako członka w swym gabinecie utracić, więc niepozostało mu nic innego, jak tylko się od przedsięwziętego dzieła uchylić.

Dnia 17. grudnia odbyło towarzystwo przeciw ustawom zbożowym w teatrze Rowentgarden pierwsze swe zgromadzenie w Londynie. Natłok był nadzwyczajny, zażądano dla więcej niż 30,000 osób wstępnych biletów; około 6000 pomieściło się w całym domu, gdyż kurytarze i wschody były jak nabite ludem. Dla tego musiano czém prędzej pootwierać łóżki i całkiem uprzatnąć wszystkie drzwi, które widok w głąb obszerniej sali utrudniały. Członek izby niższej pan Villiers miał przewodnictwo. Gdy skończył mowę zagajającą, wystąpił po nim pan Cobden. Był on tego zdania, że jeżeli tak wzrastać będzie agitacja, tedy będzie towarzystwo musiało wznieść taką budowę, jaką jest kościół ś. Pawła, by się w niej wszyscy przeciwnicy ustaw zbożowych pomieścić mogli, a niejedno z towarzystw ochraniających cła zbożowe byłoby rade, aby mu przynajmniej tych, co się niezmieszczą, odstąpiono. Mając na celu jedyny przedmiot towarzystwa zniesienie ustaw zbożowych, oświadczył, iż nietroszczy się bynajmniej o wypadki gabinetowe. Wiedział on o tém zawsze, że kilka gabinetów na głowę porazić trzeba, nim cel towarzystwa osiągniętym zostanie. Widoczną jest rzeczą, że ostatni gabinet umarł na chorobę ustaw zbożowych; wszelako nie wie on jeszcze dokładnie, jak się to stało, że się Sir Robertowi Peel jego zamysł nie powiódł. Ma on nadzieję, że wkrótce dowiędzie się o tém w gabinecie, i spodziewa się że Sir Robert Peel pomoże towarzystwu tamże wykonać to, czego miejskim swym gabinetem do skutku przywieść nie mógł. Teraz nie może już żaden gabinet przed parlament wystąpić, któryby nie kazał w mowie z tronu zaproponować zniesienia ustaw zbożowych. Poczém wśród powstawania na ustawy zbożowe i największych pochwał swych słuchaczy, rozwodził się pan Cobden obszernie nad tym tematem i nad niektórymi najnowszymi wypadkami, które z nim styczność mają. W końcu nazwał towarzystwo przeciw ustawom zbożowym wielką szkołą narodową. Po nim mówili także panowie Bright i Fox, a nareszcie rozeszło się zgromadzenie wśród trzykrotnego, grzmiącego hurra za wolnym handlem.

— dnia 26. grudnia. Na odbytym onegdaj w zamku Windsor posiedzeniu tajnej rady postanowiono ostateczne otwarcie parlamentu na czwartek, to jest na dzień 22. sty-

cznia, nie zaś na wtorek, to jest na dzień 20., jak donosiły z początku dzienniki ministerjalne. Nowy gabinet Sir Roberta Peel nie jest jeszcze zupełnie ukonstytuowany. Nie słychać jeszcze nic pewnego o obsadzeniu opróżnionej przez śmierć lorda Wharnccliffe posady prezydenta tajnej rady. Pogłoska niesie, że lord Ellenborough będzie podobno jego następcą. Jednakże Sir Robert Peel odjechał już onegdaj do wiejskiej swej majątności Drayton Manor, gdzie się na święta Bożego Narodzenia znaczna liczba znakomitych osób zjechała.

Podczas gdy dziennik *Standard* powstaje na usiłowania ligi przeciwniej ustawom zbożowym i wywołaną przez nią opinię ludu na korzyść zasad wolnego handlu nazywa sztuczną, utrzymuje Gazeta *Times*, znana jako najcelniejszy organ londyńskiego handlowego świata, że ta opinia jest naturalną i oraz zbawienną, na którą zważać znowu wziął na siebie Sir Robert Peel powinność. »Sir Robert Peel jest znowu ministrem«, pisze Gazeta *Times*, »a naród jest uspokojonym. Przynajmniej obligacje idą w górę, a fabrykańci nabrali większej odwagi do pomnożenia swych kapitałów. Być może, iż poświadczenie to jest zastawą, ale nie masz innego. Puls targowicy pieniężnej szedł przeszłego tygodnia słabo, pomalutko i nieregularnie, zapowiadając powszechne obumieranie sił żywotnych. Sir Robert Peel powraca do gabinetu, a natychmiast reakcja powstaje. Jestto niezawodnie powszechnym przekonaniem, że Sir Robert Peel jest w stanie przywieść system do skutku. Żaden inny nie dokaże tego tak łatwo i bez przeszkody; żaden inny nie pochlubi się tak mocnym stanowiskiem. Jest on Herkulesem, który sam jeden zdola wymódlz otworenie bram handlu i dla naszej handlowej floty zdola uczynić przystępnym bogactwo »szczęśliwych wysp i atlantyckiego wybrzeża.« Rozmaite anomalija, które w jego osobie są połączone, dają mu klucz do wielu klas i wpływów, którymi żaden inny tak jak on dysponować nie może. Jest on prawdziwym typem naszego mieszanego i w różne kolory mieniącego się stanu. Z urodzenia i wewnętrznych sympatyj fabrykant, przez wychowanie i rodzinne związki arystokrata, przechodzi on rozmaite koleje, ale dójdzie nakoniec do pewnego rodzaju jednności, gdy do wiary swoich ojców i do swojej rodzinnej ziemi powróci. Słowo: wolny handel należało do najpiérwszych, które on usłyszał, i całe życie brzmiało mu ono w uchu, aczkolwiek zawsze było zagłuszane krzy-

kiem strońnictwa, a może także i podszeptem prywatnej dumy. *Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu* (Czém skorupka za młodu nawre, tém i na starość traci.) Właśnie teraz jest temu lat trzydzieści, jak niegdyś stary Robert Peel z największą bystrością umysłu i z największym gniewem powstał na nieszczęsne rozporządzenie z roku 1815, które handlowi, robocie i pomyślności kraju szkodliwém było. Minęło jedno pokolenie a jego syn żyje, by poszedł za tradycją swego ojca. Sir Robert Peel powziąwszy raz ten zamiśl, potrzebuje teraz wszelkiej siły, któraby mógł dysponować, wszelkiej pomocy, jakaby się tylko uzyskać dała. Znamy teraz tak nasze rozporządzenia, jak i naszego męża, owoż byłoby bardzo niepotrzebną mądrością zajmować się przejrzeniem tej drogi, którą przeszedł terazniejszy prawdziwy sprawca rzeczy. Zbieg tysiącznych przyczyn zrobił Sir Roberta Peel ministrem wolnego handlu. Wszystko jedno, czy nam przystoi czy nie. My musimy połączyć nasze kongruencyje, ulédz konieczności i dać naszą pomoc ministrowi, znoszącemu *de facto* ustawy zbożowe. Ma on rozwiązać zadanie nieobliczonych trudności. Ma on, czy w ten czy w inny sposób — omal żeśmy nie powiedzielić czy złym czy dobrym środkiem — pokonać zakorzenione przesady niewiadomości, ponurą dumę odosobniającego się i rozpaczliwy egoizm tych, którzy się uważają za klasy w tej mierze interesowane, jakoż do rozwiązania tego trudnego zadania, domaga on się słusznie pomocy od każdego męża, który terazniejszej jego sprawie sprzyja.«

Francyja.

Z Paryża d. 25. grudnia. Będący w Paryżu deputowani zgromadzą się jutro po południu w konferencyjnej sali izb na tymczasowe tajne posiedzenie, dla obrania losem wielkiej, z dwudziestu członków złożonej deputacji, która powita Króla pojutrze, to jest 27., w którymto dniu Jego król. Mość osobiście izby zagai. Poczém dnia 29. zbierze się izba deputowanych na publiczne posiedzenie dla złożenia biur. Obranie wice-prezydentów i sekretarzy nastąpi zapewne na posiedzeniach dn. 30 i 31. Komisya do adresu nie będzie, jak się zdaje przed drugim stycznią mianowaną. W końcu przeszło-rocznych posiedzeń pozostawiła izba w stanie sprawozdania 14 wniosków do ustawy i 8 propozycyj; niektóre z nich wzięte będą pod obrady zaraz na początku tegorocznych posiedzeń.

Dnia 19. grudnia przybył do Marsylii u

pokładzie francuzkiego parostatku *Meteor Sid et Hadsch Abd-el-Kader Ben Mohammed el Aczacz*, Basza z Tetuanu, poseł Cesarza marokańskiego do Króla Francuzów. Świta jego złożona jest między innymi z dyrektora cła, nadzorca szkół publicznych i z dowódcy wojska w Tetuanie. Poseł ten wiezie od Cesarza marokańskiego dla Króla Francuzów w podarunku sześć pięknych koni, lwa, dwa strusie, sześć gazeli (koz afrykańskich), następnie wyroby marokańskiej przemysłowości, jako to: tkaniny, skóry i t. p. Przy wyładowaniu powitano go piętnastu wystrzałami z dział.

Wiadomości z Afryki zamieszczone w *Journal des Debats*, zdają się zapowiadać wielkie przygody. Abd-el-Kader zwabił marszałka Bugeaud w południową kończynę Algierji, a potem spieszo rzucił się w głąb posiadłości francuzkich, jakoż od dnia do dnia spodziewają się jego pojawienia przed Algierem. Rzecz naturalna, że Emir ten nie może być bynajmniej niebezpiecznym dla stolicy francuzkiej kolonii w Afryce, ale obawiają się bardzo słusznie, aby on po drugi raz nie spustoszył ogniem i mieczem Metydszy, tego jedynego punktu, gdzie dotychczas starano się stanowczą zaprowadzić kolonizację. Chociaż *Journal des Debats* tylko nadmienia o takiej obawie, więc jestto dostatecznym dowodem, że niebezpieczeństwo jest groźne. Algier bowiem nie tylko że jest ogołocony z regularnego wojska, lecz musiał nawet niejaką część swojej milicji obywatelskiej posłać na obronę pobliskich placów, tak, iż Francuzi nie byłiby w stanie oprzeć się dzielnie Abd-el-Kaderowi w Metydszy. Zdaje się, że francuzkim wojskom w Afryce, które już od półtora miesiąca prawie w ustawicznym są ruchu, dotychczas nadzwyczaj sprzyjała pogoda, i że one szczęśliwie przebyły trudy tej wyprawy; ale teraz i w Afryce nastąpi zima, a jeżeli dotychczasowe trudy wojska będą trwać i wśród słotnej pory roku, tedy wkrótce większa część afrykańskiego wojska stanie się niezdatną do boju. —

Szwajcaryja.

Z Kantonu Lucerny. Proces z powodu śmierci pana Leu zbliża się już do końca. Dnia 16. grudnia było ostatnie przesłuchanie Jakóba Müller de Stechenrain; dn. 18. odbył on spowiedź podług katolickiego obrządku, a dziś był przypuszczony do komunii. Jak prędko, czy w miesiąc wcześniej lub później nastąpi dalszy ciąg procesu, a pomimo wszel-

kich wątpliwości radykalistów, niezawodne wykonanie wyroku, to zawisło jeszcze od decyzji najwyższego sądu, to jest: czy trzymiesięczny termin kontumacyjalnej cytacji ma być dotrzymany czy nie. Potwierdzająca decyzja przewlekłaby tę sprawę, gdyż natenczas Müller żyłby jeszcze tak długo, iż przeto nadarzyłaby się sposobność do konfrontowania zawiakanych w tę sprawę.

Państwo Papięzkie.

Datowany pod dniem 18. grudnia list zawiera następujące szczegóły o pobycie Cesarza Rosyjskiego w Rzymie: Onegdaj posłał Jego Ces. Mość drugiego sekretarza tutejszej swęj ambasady do Palermo dla doręczenia Cesarzowej i Księżniczce Oldze bogatych w Rzymie kupionych klejnotów, które po większej części z kameów, rzniętych drogich kamieni i mazaiki są złożone. Podczas pięciodniowego tylko pobytu wynagrodził Cesarz Mikolaj usiłowania naszych artystów tak wspaniałomyślnie, iż ten czyn zasługuje na największe podziękowanie. Cały dzień poświęcił wycieczkom do Tiwoli i Fraskati, i zwidzaniu najznakomitszych galerij rzymskich *Principi*. Byłoto podobno największym trudem w całej jego włoskiej podróży. A to dla tego, ponieważ w Rzymie nie ma jeszcze dotychczas nawet dla pomiernej wystawy pięknych sztuk żadnego obszerniejszego lokalu jak na placu *Piazza del Popolo*, przeto nie mogły dzieła rzeźbiarskie prawie nigdzie być umieszone. Widząc to Cesarz, skłonił się do małej ofiary: przez wazkie i brudne ulice szedł pieszo albo jeździł w powozie pomimo wielkiego natłoku ludu do pracowni najznakomitszych rzeźbiarzy, chociaż one na nieprzyjemnych miejscach położone były. Wracając z powyższych wymienionych pracowni rzeźbiarskich przywiózł do swego pomieszkania przeszło 1600 prósb, które do powozu jego wrzucono. Niewiadomo jeszcze, które z tych rzeźbiarskich utworów będą dla cesarskich zbiorów zakupione; jednakże wyznaczono na ten cel milion skudów. Podług własnych zeznań Cesarza, najdroższe wspomnienie obudziły w nim muzea i widok księżnicy watykańskiej. Zwidził on dwukrotnie tak pierwsze jak i drugą, a bibliotekę na końcu także z kardynałem Mezzofanti. Nic nie zajęło bardziej jego ciekawości tamże, jak ryty-na-cedrze staro-ruski kalendarz, który od Piotra Wielkiego ma pochodzić, tudzież liczne, dla służby bożej przeznaczone, również tamże przechowane kościelne naczynia staro-greckiego kościoła.

NOWINY.

Zaczęły się już zapusty, — jakież więc możemy dawać nowiny, jeżeli nie wesole. Każdemu, czy chce czy nie chce, karnawałowe natracają się obrazy, do ucha dolatują rozmowy o strojach i tańcach; nie ma tak odległej ulicy, gdzieby nie zakradł się jaki projekt balikowy, a nawet przedmiejskiemu mieszkającemu nieraz w nocną ciszę, po północy wracający fiakier zaturkocze w ucho: karnawał!... Już nawet dnia 1. b. m. odbył się pierwszy krok zaprezentowania się przed naszą publicznością, odegraniem próby tegorocznych tańców karnawałowych w sali towarzystwa muzycznego, która jak zwykle była pełna, i jak zwykle podobały się tańce, bo nowe, bo na tych tonach zadziała niejednemu niejedna nadzieja. — Mówiąc w przeszłych »Nowinach« o rozmaitych balach, zostawiliśmy na później wspomnienie o *redutach*, które wszakże dla wielkiej części stolicy naszej stanowią główną zabawę, jakby Francuz powiedział, zabawę *par préférence*. Owoż nie wiele będziemy mieli *redut*, ma ich bowiem być tylko pięć, i te przemieniwszy swój używaniem poświęcony czas, z dawnych niedziel i późniejszych śród, przenoszą się na poniedziałki. I jak dalece karnawał działa nie tylko na nogi ale i na umysły, najlepszy dają nam dowód pojawiające się wiersze niemieckie, którymi wesóły jakiś balów, szlachetnych przedsięwzięć i pięknych Pań uwielbiciel, zaprasza na wspomniony już przez nas *bal kostiumowy*.*) Wszakże jest i polskie tego zaproszenia nasładowanie, w którym obok lekkiej wesołości, przebija się pióro silne i doświadczone w ważniejszych zapasach poetycznych. A że w tych ładnych wierszykach odzywa się myśl, którą przy ciężkich czasach Damom naszym w każdym karnawale przypominac nie zawadziło, przytaczając je tutaj w całości, mniemamy zrobić przyjemność czytelnikom naszym:

Zapusty idą — z nimi zabaw chwile,

Z nimi poskoczny bieży także Bal;

Aby go przyjąć i powitać mile,

Radość nam hasłem — rzućmy troski w dal!

Ale jak wiosna smutna jest bez kwiatu,

Obraz nieświeży kiedy nie ma ram;

Tak leż Bal na nic nieprzyda się światu,

Gdy go nie wieńczy grono pięknych Dam!

Waszychto Panie na to wdzięków trzeba,

Aby śmiertelnik rozkosz życia znał;

Wszak w dobry humor nawet ów pan nieba,

Puchar nektaru z rączek wdziękiń brał.

*) Bal ten miał się odbyć dnia 20. b. m., lecz został na później odłożony.

*Śluszność mi przeto przyznacie Boginie,
Że Bal ogłaszam w ten zapustny czas;
»A że to w zamiar dobroczynny czynię,
Tęm śmielej mogę i zapraszać Was.
Nie trudźcie myśli w przybór toalety,
Wytworny przepych jestło świetne Nic;
Stroją Was miłsze z natury zalety,
Dobroć serc Waszych, urok Waszych lic!
Gdy w te przymioty ubrane przyjdziecie,
Liczny Wasz orszak zajmie przestrzeń sal,
Któż wtedy powie, że widział na świecie —
Piękniejszy Bal?*

* * *

By zaś naszą nowinkową kronikę nie posądzono o zbytne roztrzepanie, dodamy z tutejszego pisma *Lesblätter* poważniejszą wiadomość, która śród wesołości karnawałowej z jednej strony, a smutnej drożyny z drugiej strony, przyjemne robi wrażenie. Wspominaliśmy już w Gazecie naszej z dnia 30. października r. z. o stowarzyszeniu znakomitszych i bogatszych członków tutejszej gminy izraelskiej, w celu przysposobienia taniiej żywności dla ubogich. Owoż to dobroczynne przedsięwzięcie przyniosło już nie jeden piękny owoc, nie jednej nędzy przyszło w pomoc. Dzięki urzędzonemu w tym celu komitetowi, od dwóch już miesięcy rozdają żywność dwa razy na tydzień 800 ubogim rodzinom, po takich cenach, że ciż ubodzy nie znają wcale terazniejszej drożyny: Bochenek chleba 2 $\frac{1}{2}$ funtowy 16 kr. w. w. kosztujący, dostają oni po 10 kr. w. w., i prócz tego bezpłatnie w dodatku do każdego bochenka po jednej kwarcie zdrowych ziemniaków. Nie można tu nie wspomnieć Jp. Na t h a n a S o k a l a, który jako członek komitetu, nie tylko ze znacznym datkiem przystąpił do towarzystwa, lecz prócz tego wziął na siebie zmużny obowiązek skupowania i rozdzielania żywności, i nieraz z własnej kieszeni znaczne zalicza kwoty, za które w najstosowniejszym czasie zakupuje żywność, i dopiero po częściowem jej wyprzedaniu, wyłożone na nią pieniądze odbiera.

Dzięki gościnnym wystąpieniom pana Pfeiffera, wzbogacił się nasz repertoarz drugą już nowością; jest nią dramat R a u p a c h a, pod nazwą: *Ramiro, Król Nawarry*, w którym rzezonny artysta po raz ostatni u nas występował. Dramat ten jest zajmujący, ma nawet sceny żywo malowane, w których przebija czasem koloryt hiszpański. W tém wystąpieniu, jak i w poprzednich okazał pan Pfeiffer niemało talentu, to też zadowolenie publiczności pojawiło się tym razem rzesistemi oklaskami i

sześcioletniemu tak wśród sztuki, jak i przy końcu wywołaniem.

Jutro zaś ma być przedstawiony nowy zupełnie i nieznany jeszcze dramat w jednym akcie naszego Korzeniowskiego, pod nazwą: *Pani Kasztelanowa*, o którym poprzednio wspominaliśmy już w Gazecie naszej.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej).

Z Tarnopola, dnia 4. stycznia. Dochodzące tu ze wszech stron wiadomości o spadaniu cen zboża, zwolniły i u nas ruch handlowy, przyczem najbardziej zeszła z ceny pszenica, a po niej żyto i hreczka. Atoli wywóz rozmaitego zboża do Lwowa trwa ciągle, i ceny pewnoby ciągle były wysokie, gdyby nie to, że spekulanci, pomni na szczupłe zbiory, przez nagłe rzucenie się do kupna, podjędziwszy ceny, teraz się upamiętali, i bardziej nad przyszłością zastanawiać się poczynają. Dziś płacą u nas za korzec starzej pszenicy 11 zr. do 11 zr. 30 kr., żyta (którego korzec waży 150 ł wiew.) 8 zr. 30 kr. do 9 zr., hreczki starzej 7 zr., nowiej 6 zr., owsa 5 zr. w. w. Jęczmień ciągle się trzyma w górze i nie dostanie go niżej 8 zr. w. w. za korzec. — Okowitę kupują tu dla Multan i Ziemi Siedmiogrodzkiej, i płacą za garniec po 30 kr. m. k. — Rozgłoszona wieść o gnicciu ziemniaków w naszej okolicy, jest tylko sprawą tych oszukaństwem się trudniących spekulantów, którzy tym sposobem chcieliby ciągnąć dla siebie korzyści, i niejednego już właściciela ziemskiego uwieść potrafili.

Ze Stanisławowa, d. 2. stycznia. Pogłoska o gnicciu ziemniaków w naszych stronach, okazała się dotąd po największej części płonną; gdzie tylko wcześniej sadzone i dościgte w suchym czasie zebrano, i nie zaraz ziemią obłożone, lecz dla wyparowania otwarto w kopcach zostawione były, tam nie masz nawet śladu psucia się. Wydatki w gorzelniach są wogóle małe, co zapewne do podrożenia wódki przyczynić się może; dziś płacą tu za garniec okowitej 30 kr. m. k. Dotąd jest tylko średni pokup na wódkę. — W handlu zbożem, prócz na potrzebę krajową nie masz u nas żadnego ruchu: Korzec pszenicy ozimej stoi na 14 zr., jaręj

12 zr., żyta 10 zr., jęczmienia 7 zr. 30 kr., hreczki 7 zr. 30 kr., kukurudzy 7 zr. 30 kr., owsa 5 zr., ziemniaków 1 zr. 40 kr. do 2 zr., jagiel 16 zr., grochu 10 zr. w. w. — Szażeń siana 22 zr. 30 kr. do 25 zr. w. w.

Z Sanoka, dnia 28. grudnia 1845. Na naszym jarmarku dnia 22. b. m. odbytym, było do 800 wołów, a z tych sprzedano do 650, parę najdroższych po 126 zr., a najtańszych po 70 zr. m. k. Właściciele wołów źle wyszli, gdyż kupcy wiedząc że woły dla braku paszy do stajen już powracać nie mogą, zakupili je po tanich cenach, tłumacząc się wprawdzie tém, że teraz i w Ołomuńcu zła jest sprzedaż.

Zboże trochę z ceny spadło; korzec przeniemy płacą teraz po 16 zr., żyta 13 zr., jęczmienia 10 zr., owsa 5 zr., ziemniaki 1 zr. 30 kr. do 2 zr. w. w. Przyczyną spadnięcia cen zboża jest podobno to, iż gnicie ziemniaków nagli do robienia z nich użytku, zboże zaś kaźden, kto tylko może, stara się nadać zachować. Gorzelnie nie chwają sobie tegorocznych wydatków, bo z nadpsutych ziemniaków mniej musi być spirytusu. Wódka podniosła się w cenie; producenci nie chcą sprzedawać 31stopniowej okowitej niżej 40 kr. m. k. za garniec. O sprzedaży znacznych partij nie słychać, chociaż żydzi węgierscy ciągle są gotowymi kupcami.

Z Ołomuńca. Targ na woły dnia 31. grudnia.

Jeszcze gorszym był nasz dzisiejszy targ od poprzedzającego, albowiem wszystkiego wraz z tém co z przeszłego tygodnia pozostało, mieliśmy tylko 211 wołów w samych małych partyjach, a i te nie wszystkie znalazły kupca. Z Berna byli tym razem handlarze i zakupili przecie pewną liczbę. Na przyszły tydzień nie spodziewamy się lepszego targu.

W Wiedniu trzyma się cietnar wołowiny około 40 zr. w. w., a urzędowa taxa funta na styczeń r. 1846 postanowiona została na 10 kr. mon. konw.

Teatr polski.

Jutro: *Pani Kasztelanowa*, dramat w 1 akcie Korzeniowskiego, i *Wexle przecięte*, krotoczwila ze śpiewami, z muzyką Damsego.

Siódmy obrachunek
c. k. uprzyw.

Riunione Adriatica di Sicurtà

(adryjatyckiego towarzystwa zabezpieczającego)
w Tryjeście.

Na głównym posiedzeniu tegoż Towarzystwa dnia 6. października odbytym, przedłożono następujący obrachunek co do wypadków przedsiębiorstw w siódmym roku rachunkowym, to jest od 1. lipca 1844 do 30. czerwca 1845.

Pozostałość z premijów szóstego roku rachunkowego	698200	zr. — kr.
Całkowity wpływ za premije w siódmym roku rachunkowym za zabezpieczony kapitał 208,129,902		
zr. 6 kr	961723	zr. 9 kr.
Dochód z obrotu funduszków	19917	zr. 13 kr.
	1679840	zr. 22 kr.

od czego jednakże za wynagrodzone szkody, zabezpieczenia z innymi wspólne i koszta administracji odtrącić należy	800809	zr. 16 kr.
przeło jeszcze pozostaje	879031	zr. 6 kr.

Od téj summy należy prócz tego odtrącić:

Premije za nieupłynione jeszcze zabezpieczenia	801700	zr. — kr
20 pCtu na fundusz rezerwowy	47983	zr. 54 kr.
a tak pozostaje	59347	zr. 12 kr.

czystego dochodu, który rozdzielony na akcje do końca czerwca wydane, na każdą z nich daje 30 zr. 20-kr.

Stan oddzielnego funduszu rezerwowego:

Fundusz rezerwowy wynosił z zamknięciem 6go roku rachunkowego	75610	zr. 20 kr.
i powiększył się procentem od niego wynoszącym	3024	zr. 24 kr.
Agio od zwróconych akcji uzyskane	4211	zr. — kr.
Z tegorocznego dochodu odłożono	47983	zr. 54 kr.

przeło oddzielny fundusz rezerwowy z dniem 30. czerwca 1845 wynosi	100829	zr. 38 kr.
nie licząc wymienionego wyżej funduszu rezerwowego z premijów, czyniącego	801700	zr. — kr.

W Tryjeście, dnia 7. października 1845.

Wykazane powyżej rezultaty udowodniają dostatecznie kwitnący stan funduszów adryjatyckiego towarzystwa zabezpieczającego, albowiem towarzystwo to prócz kapitału pierwotnego	2000000 zr. — kr.
ma jeszcze w ogóle w rezerwie do	1000000 zr. — kr.
do czego doliczyć można wpływ za roczne premije i procenta, czyniący	1000000 zr. — kr.
przeto stronom zabezpieczonym przedstawia to towarzystwo w całkowitej rękojmi	

cztery miliony złotych réńskich mon. konw.

Również wielka liczba zapłaconych szkód, które według szczegółowych obwieszczeń Dyrekcyi 1432 zabezpieczonym stronom wynagrodzono, i które wyniosły summę 587107 zr. 16 kr., nowym są dowodem dobroczynnego wpływu Instytutów zabezpieczających dla tych wszystkich, którzy przeciw szkodom tak łatwo od rozpasanych żywiołów wyniknąć mogącym, pośrednictwa tychże Instytutów jako jedynej ochrony używają, którego to pośrednictwa kaźden chętnie chwycić się powinien, gdyż koszt w takim razie mało znaczącym tylko nazwać można.

Tę pożyteczną działalność, w której adryjatyckie towarzystwo zabezpieczające według powyższych wykazów wielki zaiste ma udział, zamierza ono bardziej jeszcze rozszerzyć, albowiem na wspomnioném tu na wstępie główném posiedzeniu, prócz kilku środków coraz bardziej poważność towarzystwa popierających i prócz przedłużenia pierwotnie postanowionego trwania towarzystwa tymczasowo aż do roku 1862, postanowiono też wziąć na siebie

zabezpieczenie rogacizny

o którym to ostatnim przedmiocie, zaraz po otrzymaniu najwyższego zezwolenia bliższe szczegóły ogłoszone będą; tymczasem zaś niżej podpisana ajencyja składając podziękowanie za doznane dotąd zaufanie i za liczne do niej zgłaszania się o zabezpieczenie, poleca się znowu uniżenie z wszelkiém dotychczasowem zabezpieczeniem, które się dotyczy szkód od pożaru i piorunów, w budynkach, meblach, maszynach, składach towarów, zbożu i bydła, tudzież wszelkich szkód od żywiołów w towarach będących w drodze lądem lub wodą. Co do przedłużenia tych zabezpieczeń i brania ich na nowo, niżej podpisana ajencyja po powyższém przedłożeniu stanu rzeczy, tém większą robi sobie nadzieję, ile że tak ona sama jakoteż i Dyrekcyja trzymać się będą stale zasad prawych i słusnych, których Riunione zawsze od swego początku względem stron zabezpieczonych przestrzegają.

We Lwowie, w listopadzie 1845.

Główna ajencyja dla Galicyi.

Józef Aloizy Justian.